

Ljubljana, 6. 7. 2020, on line

Zadeva: Zapisnik on-line sestanka JSV, dne 6. 7. 2020

Udeleženci: Andreja Škvarč, Tanja Vaupotič, Jan Rešič, Matjaž Hladnik, Roman Štabuc, Vojko Bizjak, Andrej Rebernišek, Saša Belaj, Stanko Vršič, Jernej Martinčič, Mojca Mavrič Štrukelj, Tamara Rusjan, Simona Hauptman, Marinka Pečnik, Anastazija Jež Krebelj,
Inštitucije: KGZS, KGZ GO, KGZ MB, KGZ NM, KGZ Ptuj, FKBV, ULBF, KIS, MKGP, UP, UNG

Na podlagi Dnevnega reda sestanka je sledilo:

I. Poročilo zadnjega sestanka JS na MKGP

Koordinator Denis Rusjan je udeležencem sestanka najprej posredoval ključne informacije o zadnjem sestanku koordinatorjev JS na MKGP, kjer je bila glavna tema oblikovanje AKIS-a, v katerem se oblikovalo skupne cilje kmetijske politike. Na MKGP so opozorili tudi na ustrezno navajanje JS v vseh dokumentacijah, poročilih ter strokovnih dogodkih.

Saša Belaj (MKGP) je povedala, da investicijska sredstva, ki so bila odobrena za izvajalce JSV, ne bodo deležna zmanjšanja ter da, če bo rebalans proračuna bo jeseni 2020. Do meseca novembra 2020 naj bi že oblikovali nove programe JSV za leto 2021, predvsem če bodo vpeljane novosti v selekciji in introdukciji vinske trte.

II. Poročilo izvajalcev strokovnih nalog – selekcija, introdukcija in tehnološki poskusi

Andreja Škvarč je predstavila aktivnosti, delo ter rezultate JS selekcije za Primorsko, ki naj bi bilo kljub covid razmeram vse opravljeno. Podala je informacijo o pozitivni množični selekciji, predvsem pa na klonski selekciji sort Malvazija (8 kl. kandidatov), Tokaj (7 kl. kandidatov) in Refošk (7 kl. kandidatov). Izpostavila je, da so za sorto Malvazija naredili dodatna testiranja in da 4 klonski kandidati so virus-free in so potencialni kloni, zato se jih bo priporočilo za certifikacijo. Da so tudi posadili trte sort Rebula in Merlot za drugi krog selekcije, nekaj novih tolerantnih vinskih in namiznih sort. Da je na nekaj tolerantnih sort viden oidij, nekaj malega tudi trtna uš.

Tanja Vaupotič (KGZ MB) je predstavila aktivnosti, delo ter rezultate JS selekcije za Podravje in Posavje, izpostavila je, da so imeli precej kadrovskega problemov, predvsem zaradi bolniških sodelavcev, a kljub temu so bile predvidene aktivnosti izvedene v celoti. Podala je informacijo o klonski selekciji na sortah Kraljevina, Modra frankinja, Šipon, Renski rizling, Rumeni muškat, Muškat Ottonel, Laški rizling in druge. Izpostavila je, da so opravili dodatna zdravstvena preverjanja klonskih kandidatov in zato bi lahko pri sortah Kraljevina in Modra frankinja predlagali nekaj klonskih kandidatov v certifikacijo. Da se je povpraševanje po cepičih klonov zmanjšalo, saj so se bazi vinogradni tovrstnih klonov že uredili pri posameznih trsničarjih. Izpostavila je, da se na nekaterih sortah pojavlja trtna uš, medtem ko za druge bolezni ni večjih pojavov.

Anastazija Jež Kregelj (KIS) je podal poročilo o delu, aktivnostih ter rezultatih dela na JS introdukcija ter tehnološki poskusi. Tudi oni zaradi corona razmer niso imeli večjega odstopanja od predvidenega programa oziroma aktivnosti. Podala je info dela ter kaj se je že naredilo pri Merlot v Podravju in Posavju, sodelovanje in predstavitve na delavnicah, tolerantnih sortah na Primorskem.

III. Predstavitev Pravilnika o trženju razmnoževalnega materiala (Marinka Pečnik, MKGP).

Marina Pečnik je predstavila novosti v »novem« Pravilniku o trženju razmnoževalnega materiala trte. Izpostavila je vsebine kot so zahteve za primerne lokacije baznih vinogradov, trsnic, kot tudi »potnega« lista materiala. V okviru predstavitve je podala še informacije o novostih ukrepov zoper zlato trsno rumenico v EU, predvsem nujnosti vpeljave termoterapije (TT) v trsnicah. Predstavitev pravilnika je objavljen na spletni strani JSV <https://vinogradnistvo.javnesluzbe.si/>

Andreja Škvarč je opozorila, da kotel za TT stane okrog 145.000 EUR + DDV% in da bi morala država vsaj delno subvencionirati nabavo preko razpisov.

Andreja Škvarč in Denis Rusjan sta tudi izpostavila, da bi bilo primerno, da se oblikuje novo metodo klonske selekcije, ki je lahko postavljena po metodologiji, ki jo navaja OIV. Pričakujeta

IV. Razno

Mojca Jakša (MKGP) je predstavila dosedanje in bodoče krizne ukrepe, ki jih je MKGP sprejelo v luči krize vinskega sektorja. Dokumentacijo prilagam:

UKREPI ZA ZAJEZITEV POSLEDIC EPIDEMIJE ZA SEKTOR VINOGRADNIŠTVA IN VINARSTVA

A. Sprejeti ukrepi na podlagi PKP1 in novele (Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitvi njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP); <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8190>)

1. Odlog plačila prispevkov za kmete (3.člen): Do odloga plačila prispevkov je upravičen kmet (nosilec ali član kmetijskega gospodarstva, ki opravlja osnovno kmetijsko oziroma osnovno gozdarsko dejavnost, dopolnilno dejavnost na kmetiji ali drugo kmetijsko dejavnost), ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter ima poravnane davke. Odložiti je mogoče vse prispevke za socialno varnost, torej prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za zdravstveno zavarovanje in za starševsko varstvo.

2. Izredna pomoč v obliki temeljnega dohodka (34.člen): Upravičenci do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka so samozaposlene osebe, družbeniki, verski uslužbenci in kmetje, ki zaradi epidemije virusa COVID-19 ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu. Izredna pomoč velja za kmete, ki so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter imajo poravnane davke. Upravičenci so upravičeni do izredne pomoči v obliki mesečnega temeljnega dohodka v višini 350 eur za mesec marec in po 700 eur za meseca april in maj.

3. Oprostitev plačila prispevkov za samozaposlene osebe, verske uslužbenice, družbenike in kmete (38.člen): Samozaposlene osebe, ki so na dan uveljavitve zakona vključene v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in kmetje, ki so vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje

ter imajo poravnane davke, so za mesec april in maj 2020 oproščeni plačila prispevkov za vsa obvezna socialna zavarovanja v celoti. Za oprostitev plačila prispevkov mora upravičenec podati izjavo, da zaradi epidemije virusa COVID-19 ne morejo opravljati dejavnosti ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu.

4. Enkratni solidarnostni dodatek za druge ranljive skupine oseb (58. člen): Do enkratnega solidarnostnega dodatka v višini 150 eur so upravičeni tudi člani kmetije, ki so dopolnili 65 let s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso upravičene do enkratnega solidarnostnega dodatka za upokoјence in katerih lastni dohodki ne presegajo premoženjskega cenzusa za pridobitev pravice do varstvenega dodatka po posebnem zakonu.

5. Oprostitev plačila akontacije dohodnine (62.člen): Obrokov predhodne akontacije dohodnine oziroma akontacije dohodnine in obrokov akontacije davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2020, ki dospejo v plačilo v obdobju od uveljavitve tega zakona in ki dospejo v plačilo do 31. maja 2020, zavezanci ne plačajo, neplačani obroki se ne štejejo za plačane.

6. Znižanje katastrskega dohodka (63.člen): Za leto 2020 se davčna osnova od potencialnih tržnih dohodkov za pridelavo na zemljiščih določi v višini 50 % katastrskega dohodka. Tako znižana davčna osnova bo vplivala tudi na odmero obveznosti, ki se neposredno vežejo na davčno osnovo, kot na primer na odmero prispevka za zdravstveno zavarovanje v letu 2020, če se ta določa na podlagi katastrskega dohodka, na uvrščanje v razrede zavarovalnih osnov za zavezance, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani kot kmetje, na odmero zborničnega prispevka za Kmetijsko gozdarsko zbornico za leto 2021, prispevek za vzdrževanje gozdnih cest.

7. Finančna pomoč zaradi COVID-19 (72.člen): Finančna pomoč kmetom, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovane kot kmet, za čas trajanja nezmožnosti za delo zaradi potrjene okužbe z virusom COVID-19. Višina finančne pomoči je enaka dejanskemu strošku v zvezi z nadomestitvijo dela na kmetiji, vendar ne več kot 80 odstotkov minimalne plače. Do finančne pomoči po tem členu ni upravičena oseba, če je njegovo kmetijsko gospodarstvo prevzel v upravljanje začasni upravljavec kmetijskega gospodarstva v skladu z Zakonom o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane.

8. Finančno nadomestilo zaradi izpada dohodka (74.člen): Nosilec kmetijskega gospodarstva in nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, fizična oseba, ki je lastnik gozda, in imetnik dovoljenja za gospodarski ribolov, ki imajo zaradi posledic epidemije izpad dohodka, ki je zlasti posledica nezmožnosti prodaje zalog, zmanjšanja obsega pridelave, predelave oziroma prodaje, so upravičeni do finančnega nadomestila zaradi izpada dohodka, če je sektor utrpel najmanj 20 odstotni izpad dohodka.

Za izvajanje tega člena je Vlada sprejela Odlok o finančnem nadomestilu zaradi izpada dohodka v proizvodnji vina zaradi epidemije COVID-19 (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2073>), na podlagi katerega so upravičenci nosilci KMG, ki so proizvedli vsaj 3700 litrov vina letnika 2019, ali člani zadrug, ki imajo z zadrugo sklenjene pogodbe za oddajo grozdja, ki so pridelali vsaj 5000 kg grozdja letnika 2019. Pomoč znaša 629,21 eurov/ha oz. 419,47 eurov/ha za zadrugnike. Rok za oddajo zahtevkov je bil 15.5.; izplačilo je bilo izvedeno 17.6. (1922 vinarjem je bilo izplačanih 2,9 mio. evrov pomoči).

9. Začasno ali občasno delo v kmetijstvu (76.člen): Izvajalec začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu lahko do konca leta 2020 opravlja delo prekinjeno ali neprekinjeno brez omejitve števila dni. Delavca, ki je bil napoten na začasno čakanje na delo doma zaradi epidemije COVID-19, lahko Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje obvesti o nosilcu ali članu kmetijskega gospodarstva, ki

izrazi potrebo po začasnem ali občasnem delu v kmetijstvu, da sklene pogodbo v skladu z določbami ZKme-1.

10. Splošni ukrepi: kot so npr. pravica delodajalca do povračila izplačanih nadomestil plač delavcem na začasnem čakanju, oprostitev prispevkov in krizni dodatek, veljajo tudi za živilsko predelovalno industrijo.

B. Ukrepi sprejeti na podlagi sprejetega zakona iz PKP2

Cilji Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije covid-19 (ZDLGPE) (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO8197>) so olajšati položaj gospodarskih družb pri najemanju nujno potrebnih likvidnostnih bančnih posojil in na ta način prispevati k ohranjanju gospodarske stabilnosti v državi, preprečiti hujšo gospodarsko škodo, ohraniti delovna mesta v gospodarskih družbah, zagotavljanje zadostne srednjeročne likvidnosti v bančnem sistemu in optimizacija izrabe sicer že v veliki meri uporabljenega fiskalnega prostora proračuna Republike Slovenije.

Zakon se neposredno ne nanaša na področje kmetijstva, gozdarstva in prehrane, lahko pa se ukrepov poslužujejo tudi podjetja.

C. Ukrepi na podlagi veljavne EU zakonodaje (1308/2013) in na novo sprejeti krizni ukrepi

Pomembno: v nacionalni ovojnici ima RS na razpolago 5,04 mio.€ letno; dodatno je bilo zaradi epidemije s PKP3 zagotovljenih 6 mio. € nacionalnih sredstev v okviru dovoljenih državnih pomoči za krizne ukrepe.

- Krizna destilacija vina (v industrijski alkohol)

EK je v začetku maja sprejela uredbo, s katero je ta ukrep uvrstila med dovoljene ukrepe za financiranje iz nacionalne ovojnice za vino, vendar le v letu 2020. Destilat je lahko namenjen tudi za razkužila in v medicinske namene. Predlog predpisa je v medresorskem usklajevanju, predvidena je podpora v višini 80 centov po litru vina, oddanega v destilacijo, upravičenci so vinarji, ki so pridelali več kot 30.000 litrov vina letnika 2019. V destilacijo lahko dajo vino letnikov 2018 oz. 2019. Za odkupovalce grozdja je pogoj, da bistveno ne zmanjšajo letošnjega odkupa grozdja (vsaj 70% lanskih količin).

- Zelena trgatev (popolna odstranitev grozdja na zadevni parceli še v zeleni fazi)

Podpora vključuje pavšalno plačilo na ha, ki ne presega 60% vsote stroškov neposrednega uničenja grozdja in izgube dohodka; podpora znaša 1997,50 €/ha pri ročni izvedbi zelene trgatve.

Upravičenci so vinogradniki, ki izvedejo zeleno trgatev na vsaj 10% površin vinogradov in imajo prijavljenih vsaj 5000 kg grozdja letnika 2019. Rok za oddajo zahtevkov je bil 30.6., ukrep se izvaja le v letu 2020. Rok za izvedbo zelene trgatve je 10.8., po tem roku bo AKTRP izvedla ogled na kraju samem in meritev površine. Mojca Jakša je poslala info glede zanimanja za zeleno trgatev, in sicer podatki so naslednji:

- na Agenciji za kmetijske trge in razvoj podeželja so prejeli 296 vlog;
- v vlogah je skupno prijavljenih 328 hektarjev površin;
- razdelitev vlog in prijavljenih površin po regijah: vzhodna regija: prejetih 188 vlog za zahtevanih 203 hektarjev, zahodna regija: prejetih 108 vlog za zahtevanih 125 hektarjev.

- Krizno skladiščenje

EK je le za leto 2020 uvedla možnost financiranja kriznega skladiščenja vina (iz sredstev nacionalne ovojnice za vino, lahko tudi v kombinaciji z nacionalnimi sredstvi), ki se izključuje s pomočjo za krizno destilacijo. Upravičenci so vinarji, ki so pridelali vsaj 30.000 litrov vina letnika 2019. Pogoji skladiščenja določene količine vsaj 6 mesecev do 1 leta. Podpora 10 €/hl za 1 leto skladiščenja. Predlog predpisa je v medresorskem usklajevanju.

Roman Štabuc in Simona Hauptman sta podala nekaj vprašanj glede nejasnosti glede zelene trgatve in tudi krizne destilacije. Mojca Jakša jim je razložila kdo, kdaj in kako se pričakuje izvedbo vseh ukrepov, predvsem zelene trgatve in destilacije, ki sta najbolj zanimiva ukrepa za slovenske pridelovalce.

Razno II:

Andrej Rebernišek (KGZ Ptuj) je podal pobudo za ponovni vpis sorte Rumeni plavec v vinorodni podokoliš Šmarje-Virštanj, saj se je s prestavitvijo okoliša v Podravje sorto izpustilo iz Trsnega izbora. JSV bo poslala na MKGP dopis, s prošnjo po ponovnem vpisu.

Andreja Škvarč je podala pobudo, da se na MKGP okrepi strokovni kader na področju vinogradništva in vinarstva, saj ena oseba, za tako pomembno panogo ni zadosti. Kljub požrtvovalnosti in vsem strokovnemu delu kolegice Mojce Jakša, dokumentacija na MKGP se ne sprovede pravočasno in zato so uporabniki velikokrat oškodovani – je opomnila na spremembe Trsnega izbora, ki čakajo že od leta 2017. Zato se mora na MKGP poslati dopis, v katerem JSV naproša MKGP, da se na področju vinogradništva in vinarstva okrepi kader.

Denis Rusjan je izpostavil razpis CRP projektov, ki kljub nazivu »Zagotovimo.si hrano« ni v razpisu tematik vezanih ne na vinogradništvo, ne sadjarstvo in le ena s področja vrtnarstva. Kje so tematike, s katerimi se prideluje hrano – gozdovi in drevesnice niso hrana!

S spoštovanjem,

Koordinator JSV
dr. Denis Rusjan

